

Tredje roten, tomt 65

Kvarteret Bokhållaren

Åttonde roten 1637–57

Kyrkogatans norra sida mellan Östra

Tredje roten 1657–70

Hamnen och Korsgatan

Hans Stijf Guldsmed

1637–40

Kapten Nils Staffansson vände sig i rätten den 14.8.1639 mot Hans Stijf, som skulle ha köpt hans Pitzere-ring av två soldater och slagit av stålet. Hans Stijf sade sig ha ärvt ringen efter sina föräldrar. En *Andress Stiffetz* gifte sig 1627 med *Else Wilms*.

Vid överrätten den 24.4.1640 var *Jacob Garden* ombud för Hans Stijf och uppmanades omtala för honom att om han tänkte cedera bonis måste han förlika sig med sina kreditorer eller också ”skall lagligen i saken procederat blifwa”.

Det bestämdes den 19.5.1641 att gården skulle säljas till kreditorernas förnöjelse. 1648–49 bodde Hans guldsmed i rote 11 hos *Johan Bondes* änka.

Henrik skräddare, Henrik Blommendal R8 1637?–38 3 mtl

Börge skräddare R8 3.65

Denna gård 3.65 såldes för 140 rdr till

Börge Pedersson skräddare

1643,1645: 4 mtl, 1644, 1646–50: 3 mtl, 1651–55: 2 mtl. Börge skräddare 1656: 1.20 1657 v:–26 (III), till 1660

Änkan Kerstin Andersdotter kallad Kerstin Börge skräddares och krögerska 1661: 1, 1662–63: ½, 1666–75

Erik Persson ibid 1663.

Börge skräddare betalade 3 rdr huseköpspenning för ”Hans Stuwex gård” först 2.3.1647. Det fanns ett flertal andra Börge skräddare under 1600-talet i Göteborg. En *Carin Pedersdotter* klagade vid kämnärsrätten den 5.5.1669 över att hennes man *Börge Olufsson skräddare* var dödskjuten av *Claes Lohman*. *Berge Jonsson skräddare* krävde vid överrätten i augusti och september 1666 *Anders Gunnarsson*. En Börge skräddares änka var vid kämnärsrätten den 16.11.1659 kärke mot *Tore smed* (genom sin son Oluf).

Börge Pedersson skräddare bör vara far till den unge person *Anders Bergesson*, som var närmaste granne till Torkel Carlsson skräddare (3.64). Saken är intressant, ty Anders Bergesson (som var gift med en skräddaredotter) blev sedermera häradshövding och bosatt i Fjällbacka. Antagligen var det han, som den 8.8.1666 vid underrätten krävde *inspektör Jonas Månsson* på ersättning för att han tre år tidigare förvaltat tullen vid Lilla Bommen. Anders Bergesson kallades kompaniskrivare, då han den 10.4.1670 bevittnade *Peder Larssons* försäljning av sin tomt vid Vallgatan.

Den 16.9.1678 lagbjöd

Anders Torstensson båtekarl

den gård, som han köpt av *framlidne Börge skräddeles änka hustru Kerstin Andersdotter*. Faste-brev erhöill han 22.11.1678. Anders Torstensson hade av förmyndaren för *sal Anna Börgesdotters* arvingar lånat 50 rdr courant à 48 öre per rdr. Han pantsatte den 26.6.1688 sin gård på Kyrkogatan. När Torkel Carlssons arvingar 18.7.1695 berättas ha sålt sin gård kallas båtekarlen sal. Anders Torstensson. *Klockaren Matthias Lignelius* utfärdade 1697 bördsbrev för sal Anders Torstensson båtekarls son *Anders*, som enligt Gustavi kyrkobok var född den 9.5.1682. Hos Anders Torstenssons änka bodde 1696 *Gottlob kannemakare*.

Anders Torstenssons dotter efterträddes i tomtöreslängden före 1710 av

Båtekarlen Per (Larsson) Borgström

(bou 14.11.1738). – I gården bodde 1710 också *Johan Brun skrädde* och 1715, då gårdens byggnadsvärde uppgavs vara 200 d smt, *bokbindaren Johan Dahl*. Båtekarlen Per Larsson kan vara svärson till gårdens tidigare ägare Anders Torstensson. *Klockaren Johan Lignell* utfärdade den 4 juli följande bördsbrev för *Anders Persson*, som ville bli remsnidare:

”Anno 1704 den 10 februari blef Anders Persson Christnad, född af ärlige föräldrar, fadren Per Larsson båtekarl, modren Anna Andersdotter, männefadrar Herr Rådman Bastian Tham, David Amian, Qwinnefadrar: Herman Giesekes hustru Johanna Tham, Johan Falcks hustru Gertru Tham, Jungfru Johanna Skånbergh

Sålunda finnes wara infördt uthi Gustavi dombkiörkas boek, hwilket atterteras.” (EIIa:30). Även 1717 års upphandlingslängd anger att Per Larssons hustru hette *Anna Andersdotter*, Per Larsson båtekarl skattade för tobak. Hos familjen bodde då ”private båtekarlen Simon – ligger dödssjuk. Hustrun är på landet fattig”. 1720 var *perukmakare Jonas Ahlgren* hyresgäst.

1720 var åldermannatjänsten vid hemförebåtegitellet vakant. Gitellet önskade en ”skickelig och tienlig person därtill, benämnd Pehr Larsson” (EIIa:31 21.5.1720).

1724 pantsatte Per Larsson gård på Kyrkogatan mellan sadelmakare Berendts änka i väster och tyska klockaren Jacob Kraft i öster. Ännu 1730 var Per Larsson Borgström ålderman i hemförebåtegitellet. Hyresgäst var då *bakaren Peter Hall* (g. *Cornelia Olofsdotter*, begr, 22.9.1722) med sin *gesäll Elias Gardin*. Perioden 1731–35 hade detta bageri övertagits av *bagaren Anders Dahlgren*, som hade *läregossen Erik Forsman*.

Remsnidaren Niclas Kraupner (”fattig” 1730) omtalas som bosatt hos Per Borgström 1730–35. Han hade *läregossen Anders Edberg* och *gesällerna Habdanck* och *Hindrik Lundell*. Nicolaus Hansson Kraupner var döpt 23.11.1688, fick burskap 21.2.1717 och avled 1738 (begr. 14.4.). Ännu vid sin död 13.11.1759 bodde Nicolaus Kraupners *änka Brita Borgström* kvar i gården – nu hos Per Larssons son Lars Borgström – i ett rum tillsammans med *madame Anna Maria Koster*. Brita Borgström var dotter till *mönsterskrivaren Olof Olofsson Borgström* och *Gunilla Erikdotter* och syster till *assessor Olof Borgström* (Berg I:2, 97).

Om Per Larssons andra hustru Anna Torsson sades det, att hon var syster till *Brita Torsson* och ”båda systrarna var systerdottrar till Matthias Assmundsson Rambeaus hustru Brita (Hansdotter)”. Wilhelm Berg uppger, att Anna Torsson tidigare varit hade varit gift med *tenngjutaremästare Anders Winberg*, död före 1638. Eftersom dennes änka hette *Britta Bollner* (se 3.69, detta

kvarter) torde Per Larsson Borgströms hustru Anna Torsson aldrig ha varit gift med Winberg. Som änka efter Per Larsson Borgström tillskrives Anna Torsson gården till sin död (bou 14.7.1749).

Tolagsbokhållare Christian Graff var bosatt hos henne 1740 liksom 1741 *gördelmakaren Olof Borgström* med *gesällen Börge Boman* och *läregossen Anders Andersson*

För 500 d smt övertog mågen *Faust* Per Larssons halva *hemförarebåt*, "Per Larsson" kallad, med dess skrårättigheter. Boets behållning var 1125:3 d smt. (Berg I:1, 175)

Per Larssons hus och gård på Kyrkogatan mellan hattmakare Ulrik Falkensten och perukmakare Johan Sahlberg, värt 700 d smt övertogs av sonen

tenngjutare Lars Borgström,

burskap 9.12.1737, död 3.5.1777. Han hade 7.12.1737 gift sig med Niclas Kraupners syster Cornelia Kraupner, döpt 4.8.1708, död 12.6.1767 (bou 11.5.1769). Hon var dotter till *sadelmakaren Hans Kraupner*, född omkr. 1648, död 1708, och *Anna Henning*, död 12.4.1736.

Lars Borgströms gård sades 1769 ligga på hel tomt mellan hattmakare Falkenstens f.d. hus och järnhandlare Essberg och 1777 mellan boktryckare Wahlströms hus i väster och krokmakare Wolffs i väster. Lars Borgströms son

tenngjutaremäster Petter Borgström

utlöste sina systrar med 2 800 d smt efter faderns död. Gården stannade mycket kort tid i hans ägo, ty redan den 10de och 12te november 1778 utropades på auktion på *gördelmakare Johan Fausts* och *Jöran Brämbergs* begäran avlidne tenngjutaremästare Petter Borgströms hus och gård på Kyrkogatan, vilket föregående år hade värderats till 4 000 d smt (d.v.s. 666.32 rdr specie) beläget mellan boktryckaren Lars Wahlströms hus å ena och avlidne järnhandlare Olof Essbergs arvingars å andra. Det inropades av *skräddaremästare Johan Gillberg* för 953 rdr 32 skill specie. Gillberg tycks endast ha varit ombud för

bagaren mäster Jacob Bruhn

Jacob Bruhn hade den 16.3.1760 försträckt sin svåger *hökaren Bengt Isaksson* 350 d smt. Han berättade i brev till magistraten den 17.2.1766 (EIIb:115), att svågern nyligen hade avlidit och att Bruhn även försträckt sin syster (dennes änka) *Brita Christina Bruhn* medel till begravningen. Han begärde därför in-teckning i systemens på Kvarnberget belägna hus och gård.

Jacob Bruhn var gift 1. med Ingeborg Lindh, död 25.11.1768, bou 17.2.1769. Hon hade i äktenskap med bagaremäster Petter Printz, (död 10.4.1761, bou 17.5.1763) sonen *bagaremästare Johan Printz*, 2. med Cornelia Elisabeth Borgström. Möjligen återopade Jacob Bruhn bordsrätt vid köpet av denna gård 3.65. Det omtalas den 25.11.1778, att Jacob Bruhn hade inlöst denna gård 3.65 för barnemedel, som *handelsman Wennerholm* innehade (1000 rdr) men dessutom ägde ograverat hus och gård på hörnet av Köpmans- och Smedjegatorna mellan James Marshalls gård å norra och vaktmästare Peter Bousteds å östra sidan.

Den 27.4.1781 begärde Jacob Bruhn auktion på sitt hus och gård beläget på Kyrkogatan mellan boktryckare Wahlström på västra sidan och krokmakare Wolffs hus och gård å östra sidan.

Enligt värderingsinstrumentet daterat den 28.5.1781 utgjordes byggningen av ett två vånings trähus på ordinär stenfoot och under tegeltak. Den undre våningen var indelad i ett rum åt gatan jämte port till ingång, förstuga och två rum och kök åt gården och den övre i tre rum åt gatan samt för-

stuga, kök och två rum åt gården. Uppe i gården låg en gammal timmerbyggnad med bodar i undervåningen och två små kamrar ovanpå. Där fanns också ett fähus och avträdesrum liksom ett litet skjul av bräder. Fastigheten värderades till 800 rdr specie.

Handelsmannen Bengt Ström

inropade gården den 13.6.1781 och lät uppbjuda 3.65 första gången den 9.7.1781 för 800 rdr specie köpeskilling. 30-penningen uppgick till 26 $\frac{2}{3}$ rdr specie.

På begäran av kuratorerna över handelsmannen Bengt Ströms gäldbundna bo utbjöds 28.2.1793 hans vid Kyrkogatan under nummer 3.65 belägna och i brandkassan på 12 året för 600 rdr försäkrade hus med allt nagelfast inrede, lådfack, diskar och trä i boden, som var värderad till 800 rdr. Den inropades av Bengt Ströms *hustru* Anna Inga Ström, *född Lundvall*.

När Bengt Ström under en resa avled barnlös i Okome prästgård den 22.12.1804 efterlämnade han enl. bou 19..6. 1807 ödetomten nummer 3.65, värderat till 100 rdr banco. Huset hade brunnit. Vidare ägde han ödetomten 2.96, Otterhällan, såld för 22.10.8 rdr.

Vid sin död 17.9.1806 ägde skräddaremästare Claes Peter Odenius bl.a. halva denna tomt 3.65, inköpt för 111.5.4 rdr banco. 1807 hade ägaren av 3.64 boktryckaren Lars Wahlström övertagit även hela denna ödetomt.

Senare uppbud av 3.65

Ludvig Dymling 9.4.1810

Se även 3.64.

Senare uppbud av 3.65 $\frac{1}{2}$ –66

handl Johan Reinhold Brattberg 5.6.1826

v. häradshövding Th. Berger 22.4.1850

Senare uppbud av 3.65–66

handl Levy Fürstenberg 15.3.1830

handl J A Barach 12.7.1841

rådman G H Hegardt 2.3.1846

handl J N Öhrn 14.2.1848

handl A N Wickman 25.2.1856